

ALINGSÅS KOMMUN SOCIALNÄMNDEN	
2019 -07- 22	
Diarienummer	Diarieplanbeteckning

Socialnämnden, Alingsås kommun
441 81 Alingsås

Ärendet

Tillsyn av stödboende för barn och unga vid Alingsås stödboende i Alingsås.

Beslut

Inspektionen för vård och omsorg, (IVO) avslutar ärendet men påtalar följande brister:

- Kontroll av Polismyndighetens misstanke- och belastningsregister har inte skett i enlighet med lagstiftningens krav.
- Lokalerna ger förutsättningar för trygghet och säkerhet, men delade utrymmen kan innebära säkerhetsrisker.
- Det finns personal som inte har kunskap om rapporteringsskyldigheten enligt Lex Sarah.
- Lämplighetsbedömningar har dokumenterats i enlighet med gällande bestämmelser men föreståndare har inte fattat beslut om inskrivning.

I de delar som granskats har tillsynen vid detta tillfälle för övrigt i huvudsak visat:

- Personalens kompetens ger förutsättningar för en trygg och säker insats.

Då det vid intervjuerna framkom att nämnden avser att åtgärda bristerna ställer IVO inte krav på ytterligare redovisning av åtgärder, men kan komma att följa upp beslutet.

Skälen för beslutet

Kontroll av Polismyndighetens misstanke- och belastningsregister inför anställning har inte genomförts i enlighet med lagstiftningens krav

IVO har funnit att nämnden brister i rutiner för kontroll av utdrag från Polismyndighetens misstanke- och belastningsregister inför anställning i enlighet med vad som anges i 1 § lagen (2007:171) om registerkontroll av personal vid sådana hem för vård eller boende som tar emot barn.

Av begärda handlingar, avseende föreståndaren, framkommer att kontroll i polisens misstanke och belastningsregister gjorts närmare fyra månader efter anställningsavtalet upprättats. Föreståndaren uppger att förvaltningen ska upprätta en rutin för anställningsförfarande kring enhetschefer för att förhindra att liknade situation uppstår igen.

I 1 § lagen (2007:171) om registerkontroll av personal vid sådana hem för vård eller boende som tar emot barn regleras följande:

Hem för vård eller boende, HVB, eller stödboende som enligt 6 kap. 3§, Socialtjänstlagen (2001:453), SoL, tar emot barn får inte anställa någon om inte kontroll gjorts av register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister och lagen (1998:621) om misstankeregister avseende honom eller henne. Detsamma skall gälla den som, utan att det innebär anställning, erbjuds uppdrag, praktiktjänstgöring eller liknande vid ett sådant hem under omständigheter liknande dem som förekommer vid en anställning inom verksamheten.

Lokalerna ger förutsättningar för trygghet och säkerhet, men delade utrymmen kan innebära säkerhetsrisker

IVO bedömer att stödboendets lokaler ger förutsättningar för ungdomars förberedelse för självständighet samt trygghet och säkerhet, i enlighet med vad som anges i 6 kap. 1 och 2 §§ Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd HSLF-FS 2016:56 om stödboende.

I de allmänna råden till 6 kap 2 § HSLF-FS 2016:56 anges att ett eget boende bör bestå av en egen lägenhet som den placerade ungdomen disponerar. Om det bedöms lämpligt, kan dock ett eget boende utgöras av ett eget rum för boende och utrymmen som delas med andra barn eller unga som är placerade i stödboendet. IVO konstaterar att det vid denna tillsyn inte har framkommit några omständigheter som talar för att lokalen och lägenheten med delade utrymmen inte uppfyller kraven på säkerhet för de placerade ungdomarna, men vill uppmärksamma nämnden på riskerna med att ungdomar delar utrymmen samt vikten av att nämnden försäkras sig om att arrangemanget med delade lägenheter fungerar över tid.

Stödboendet har unga män placerade på totalt sju adresser inom verksamheten. Ungdomarna bor oftast två i varje lägenhet men har egna låsbara rum. Ledningen uppger vid intervju att det ibland blir konflikter runt städning i gemensamma utrymmen. Personalen får då prata med ungdomarna för att lösa problemen. Vid kontaktsamtal träffas kontaktpersonen och den unge oftast i den unges lägenhet. Genom att kontaktpersonen har samtalen i ungdomarnas hem och har goda relationer med dem, känner ungdomarna förtroende för personalen och personalen ser hur ungdomarna har det hemma.

Ungdomarna kan ha önskemål om vem de vill dela lägenhet med men kan inte välja uppger föreståndaren. Vid lämplighetsbedömningen tar

föreståndaren hänsyn till önskemål och samtalar med personalen om ungdomarna.

Det finns personal som inte har kunskap om rapporteringsskyldigheten enligt Lex Sarah.

IVO vill uppmärksamma nämnden på att det är en brist att personalen inte har kunskap om rapporteringsskyldigheten och till vem en rapport enligt Lex Sarah ska lämnas.

Vid intervju med föreståndare uppger denne att det funnits oklarheter tidigare men att personalen känner till var de kan hitta blankett för rapport enligt lex Sarah. Han uppger vidare att det enligt verksamhetens årshjul ska hanteras på APT men att det är något oklart hur det fungerat tidigare. Då föreståndaren tillträdde tjänsten fann han en underrapportering av lex Sarah.

När IVO vid inspektionen ställer frågan till den student som praktiserar på boendet, och som deltog vid intervjun med ledningen, uppger hon att det inte är självklart hur hon skulle göra om hon skulle få anledning att skriva en lex Sarah-rapport.

De som fullgör uppgifter inom socialtjänsten, vid SiS eller verksamhet enligt lagstiftning om stöd och service ska enligt 14 kap. 4 § SoL få information om sin rapporteringsskyldighet enligt Lex Sarah. Av socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om Lex Sarah (SOSFS 2011:5) framgår av 2 kap. 1 § vem som omfattas av skyldigheten. I 2 § samma föreskrift anges att information om skyldigheten att rapportera missförhållande ska ges till den som omfattas av skyldigheten när han eller hon påbörjar sin anställning, ett uppdrag, en praktikperiod eller liknande. Informationen ska därefter ges återkommande. I 3 § framgår att information ska ges om vem i verksamheten som är utsedd att vara mottagare av rapporter.

Av allmänna råd, samma bestämmelse, anges att information om rapporteringsskyldigheten bör ges både muntligt och skriftligt minst en gång per år.

Lämplighetsbedömningar har dokumenterats i enlighet med gällande bestämmelser men föreståndare har inte fattat beslut om inskrivning

IVO bedömer att föreståndare har dokumenterat lämplighetsbedömningar i enlighet med bestämmelserna men har inte fattat beslut om inskrivning.

IVO har tagit del av en lämplighetsbedömning daterad till den 25 september 2018 som är gjord av den dåvarande tillförordnade föreståndaren. Bedömningen avslutas med ”Socialnämnden bedömer att NN...” där föreståndarens beslut om inskrivning skulle ha dokumenterats.

Av 3 kap. 11 § socialtjänstförordningen (2001/9379, SoF, följer att den som beslutar om inskrivning särskilt ska kontrollera att hemmet är lämpligt med hänsyn till den enskildes behov, ålder, utveckling, utbildning och personliga förhållanden i övrigt.

Av 4 kap 1 § HSLF-FS 2016:56 följer att om socialnämnden ansöker om inskrivning för en person, ska den som beslutar om inskrivningen vid lämplighetsbedömningen utgå från nämndens:

1. bedömning av vilket behov av vård som personen har, och
2. redogörelse för omständigheterna i övrigt kring personen.

Av 4 kap. 2 § HSLF-FS 2016:56 följer att vid lämplighetsbedömningen ska den som beslutar om inskrivningen särskilt beakta hur personens behov av vård kan tillgodoses med hänsyn tagen till

1. tillgången till personal
2. personalens kompetens, och
3. boendets utformning

Om bedömningen avser en placering i ett eget boende som ligger nära andra boenden som ingår i verksamheten eller ett boende med utrymmen som delas med andra barn eller unga som är placerade, ska det vidare beaktas om placeringen kan innebära negativ påverkan eller medföra kränkningar, våld eller övergrepp.

Av 4 kap. 3 § HSLF-FS 2016:56 följer att om ett hem för vård eller boende bedöms lämpligt för ett barn eller en ung person, ska bedömningen dokumenteras.

Av 3 kap. 11 § SoF, framgår att föreståndaren beslutar om inskrivning, om inte huvudmannen har bestämt annorlunda. Har huvudmannen bestämt en annan ordning för inskrivningen ska denne meddela IVO vad som gäller. Vid inskrivningsbeslutet ska det särskilt kontrolleras om hemmet är lämpligt med hänsyn till den enskildes behov, ålder, utveckling,

Personalens kompetens ger förutsättningar för en trygg och säker insats

IVO bedömer att personalens kompetens ger förutsättningar för en insats med god kvalitet i enlighet med vad som anges i 3 kap. 3 § SoL.

Av intervju med föreståndare framgår att personalen har grundutbildningar såsom YH-utbildning med inriktning integration och behandlingspedagog, beteendevetare och sociolog. En ur nattpersonalen är behandlingspedagog medan den andre saknar eftergymnasial utbildning.

Underlag

IVO genomförde den 2 april 2019 en förannmäld inspektion vid Alingsås stödboende. Vid inspektionen intervjuades föreståndaren och metodutvecklare. Inspektörerna samtalade inte med några ungdomar då ingen ungdom ville det.

Synpunkter från föreståndare den 11 april 2019 efter faktagranskning av tjänsteanteckning vid inspektion.

Handlingar avseende anställningsavtal och registerkontroller inkom 26 april 2019.

Ytterligare information

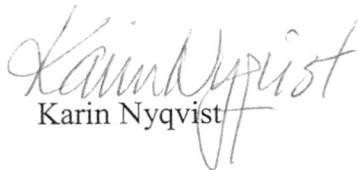
Enligt 3 kap. 19 § SoF, ska IVO:s tillsyn över stödboenden och HVB som tar emot barn eller unga omfatta regelbundna inspektioner. Inspektioner ska göras minst en gång per år. IVO ska i anslutning till en inspektion samtala med de barn och unga som samtycker till det.

IVO har vid inspektionen följt upp föregående beslut.

Alingsås stödboende är ett stödboende som drivs av Socialnämnden i Alingsås. Vid inspektionstillfället var 13 pojkar i åldrarna 18-20 år inskrivna i stödboendet.

Beslut i detta ärende har fattats av inspektör Karin Nyqvist. Helen Björesund] har varit föredragande.

För Inspektionen för vård och omsorg

Karin Nyqvist

Helen Björesund

Kopia till: Föreståndare Bengt Lassen; bengt.lassen@alingsas.se